

ZTRACENÝ NÁBYTEK | LOST FURNITURE

Vít Svoboda, Pavel Nový

V příspěvku je popsán neobvyklý návrh a realizace mobiliáře pro Přístav 18600 v Praze na Rohanském ostrově. Jeho netradičnost spočívá nejen v použití probarveného betonu, ale zejména ve způsobu výroby a návrhu „bednění“.

In this article an unusual design and realization of the street furniture for Přístav 18600 in Prague in the Rohanský ostrov is described. We show not only its very non-traditional use of coloured concrete, but also the way of manufacturing and the “formwork” design.

Přístav 18600 na Rohanském ostrově v Praze je místo, které slouží jako kulturní zázemí pro setkávání lidí, pořádají se zde koncerty apod. Zároveň je to projekt, který přitahuje tvůrčí lidi mnoha oblastí. Každoročně je zde pořádána soutěž pro architekty do 35 let, díky níž je tento venkovní společenský prostor postupně vybavován mobiliářem. V roce 2014 to byl betonový „ztracený“ nábytek realizovaný 0,5 Studiem.

Běžný postup při navrhování mobiliáře je takový, že autor navrhne design, jasnou formu a rozměry, většinou bez znalosti kontextu a podmínek užívání. Po vyhodnocení zadání soutěže na řešení betonového mobiliáře pro Přístav 18600, ze kterého vyplýval konkrétní kontext a materiálové řešení, se architekti z 0,5 Studia rozhodli tento postup přehodnotit.

Formou site-specific akce vytvořili mobiliář, jehož exaktní tvar je znám až po jeho vyjmutí z matrice. Název „ztracený“ má v návrhu několik rovin významu: charakterizuje nejasnost konečného výrazu, zároveň poeticky navazuje na atmosféru Rohanského ostrova, jenž byl součástí několika zmizelých ostrovů známých jako „Pražské Benátky“, a ta-

ké odkazuje na techniku odlévání betonu do neobvyklé matrice.

Architektury byl navržen postup výroby čtyř stůlů a osmi laviček, jehož základem bylo vytvoření matic pro otisk mobiliáře hloubených přímo do půdy ostrova (obr. 2a,b), které byly následně osazeny výztuží (obr. 2c) a zality betonem z přilehlé betonárny – na výrobu stolu bylo potřeba cca do 0,6 m³, na výrobu lavičky 0,3 m³ betonu (obr. 2d,e). Betonáž probíhala postupně podle rychlosti hloubení matic a zejména podle možností betonárny dodat přebytečný beton z jiných staveb či zkušebních vzorků. Při odlévání byl částečně použit i probarvený beton z běžného cementu a 8 % bílého pigmentu. Záměrem autorů bylo využít samotnou geologii Rohanského ostrova jako spoluautora výsledného tvaru a tak se i stalo.

Na výrobě spolupracovali jak architekti, tak návštěvníci Přístavu 18600 a místní betonářská firma. Samotné vytahování z forem bylo událostí, při níž zúčastnění s úžasem pozorovali „odbedňování“ mobiliáře bagrem – stůl váží cca 1500 kg a lavičky cca 700 kg (obr. 2f,g). Ztracený nábytek teprve při zvýdvihnutí a po následném očištění od

Obr. 1 Přístav 18600 na podzim | Fig. 1 Přístav 18600 in fall

Obr. 2a až i Pracovní postup výroby mobiliáře | Fig. 2a to i Manufacturing procedure

Obr. 3 Instalace mobiliáře v severních Čechách | Fig. 3 Installation of the street furniture in Northern Bohemia

nepřilnutých částí zeminy a omytí vysokotlakou vodní pistolí (obr. 2h,i) ukázal svůj skutečný tvar.

Autorům se povedlo projekt zopakovat v průběhu léta 2015 v severních Čechách. Soukromý investor znal mobiliář z pražského Přístavu a idea ztraceného nábytku se mu natolik zalíbila, že si jej pod vedením autorů vyrobil a umístil na veřejně přístupném prostoru svého pozemku (obr. 3).

MgA. Vít Svoboda

MgA. Pavel Nový

oba: 0,5 Studio

e-mail: info@05studio.cz

Fotografie: 1, 2 – MgA. Peter Fabo, Přístav 18600, 3 – Barbora Bartůřková

